

به نام خدا

نامه سرگشاده به رئیس جمهور

درباره بازداشت حجت الاسلام محسن سعیدزاده

جناب آقای سید محمد خاتمی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با سلام و آرزوی توفیق در طاعت حق و خدمت به خلق

جنابعالی در بیانات ارزشمند خود در دیدار با شرکت‌کنندگان در یازدهمین کنفرانس بین‌المللی وحدت

اسلامی، از جمله فرمودید:

"اختلاف امری طبیعی است به ویژه هنگامی که معصوم در میان ما نیست و ما متکی به برداشتهای خود هستیم... قرائتهای مختلف از اسلام و دیدگاههای گوناگون تحت تأثیر عوامل متعدد اجتماعی، تاریخی، روانی، خانوادگی و محیطی سبب می‌شود که انسانها اختلاف‌نظر و تفاوت برداشت داشته باشند... نباید بپنداریم که اختلاف نظر سبب تشدد و سقوط می‌شود بلکه باید از این امر طبیعی که امری تکوینی و سنتی الهی است یاد بگیریم که چگونه تعامل داشته باشیم... عامل دیگر آن است که باید از تحجر و واپس‌ماندگی از زمان نیز نجات پیدا کنیم... ما اهل گفتگو هستیم چرا که اسلام نه تنها در اثر گفتگوی ما بین مذاهب رشد پیدا کرد، بلکه آغوش خود را نیز به سوی اندیشه‌های غیراسلامی گشود."

متأسفانه به رغم مطالب مهم و مستدل فوق که خوب است مسئولان امر آنها را در مناسبات با مردم و مخالفان اندیشه و عملکرد خود بکار بندند، همان طور که می‌داند بیش از دو هفته است که از بازداشت مبهم و نامشخص حجت‌الاسلام آقای محسن سعیدزاده، محقق اندیشمند در مسائل حقوق اسلامی، ظاهراً به دلیل درج مقاله‌ای از ایشان در شماره ۷۷ روزنامه جامعه مورخ ۷/۳/۷۷، توسط دادگاه ویژه روحانیت می‌گذرد و تا کنون هیچگونه اطلاعیه رسمی توسط آن دادگاه یا مسئولان قوه قضائیه منتشر نشده است و مردمی که پس از انتخابات ریاست جمهوری در خجسته خرداد سال قبل امیدوار به حاکم شدن قانون و تحقق شرایط ایجاد جامعه مدنی بودند، شاهد و نگران روند رو به رشد سرکوب اندیشه‌های مستقل و مغایر با قالبها و افکار سنتی هستند.

جناب رئیس‌جمهور، شما بهتر از ما می‌دانید که آقای محسن سعیدزاده از حقوقدانان تحصیلکرده و دارای سوابق قضاوت در محاکم اسلامی است و به دلیل آشنایی دو جانبه با مبانی فقهی و علوم حوزوی و اطلاعات امروزی در رشته حقوق، نظریاتی در زمینه حقوق اسلامی، به ویژه حقوق زنان پیدا کرده است و مقالات ایشان در نشریات متعدد داخلی و سخنرانی‌هایش در کنفرانسهای بین‌المللی در تهران، لندن و کانادا مورد توجه محافل طرفدار نوگرایی دینی و مراکز مطالعات حقوق بشر قرار گرفته و برخی از آثار ایشان به زبان انگلیسی نیز ترجمه شده است.

برحسب آنچه از مطالعه مقالات ایشان در نشریات جامعه، ایران فردا، زنان، پیام زن و... برای ما حاصل

گردیده است، آقای سعیدزاده دارای آرا و اندیشه‌های انتقادی است که بعضاً با نظریات سنتی فقهی و تفاسیری از احادیث و روایات همخوانی نداشته و برداشتهای جدیدی ارائه می‌دهد که گهگاه با انتقادات تند و تیزی نسبت به نظریات "قطعی تلقی شده" توسط بنیادگرایان سنتی همراه می‌باشد. ضمناً ایشان با نشان دادن چهره خشنی از اسلام توسط افرادی موسوم به حزب‌الله مخالفت نشان داده است.

ما ضمن آن که اندیشه‌ها و نظریات آقای سعیدزاده را همانند آرا و اندیشه‌های سایر متفکران قابل نقد می‌دانیم، براین باوریم که به فرض وجود اشتباه و خطا در برداشتهای ایشان، از آنجا که هیچ انسانی مصون از خطا نمی‌باشد، راه مقابله با فکر و اندیشه و انتقاد، دستگیری و زندانی کردن و سرکوب نیست. تجربه ده قرن سلطه کلیسا بر اروپا و سانسور افکار و برپاداشتن دادگاههای تفتیش عقاید باید به حد کافی برای طرفداران و مجریان اجبار و الزام عبرت‌آموز باشد.

به اعتقاد ما سلامت حوزه‌های علمیه و بالندگی و شکوفایی آنها در گرو فرصت دادن به طلاب جوانی است که جرأت طرح مبتکرانه مسائل نوین را داشته و برآنند که فقهی پویا را با توجه به نیازهای واقعی زمان پی‌ریزی نمایند. افتخار حوزه‌ها در طول تاریخ طولانی خود به متفکرانی بوده است که سخن تازه‌ای عرضه نموده و مسأله‌ای از مسائل زمان خود را حل کرده‌اند.

در باره امتیاز مکتب جعفری بارها بر سر منابر و رسانه‌ها شنیده‌ایم که دهری‌مسلکان و منکران خدا و رسول از آنچنان آزادی و اختیاری در زمان امام صادق(ع) برخوردار بودند که حتی در مسجد پیامبر به بحث و تبلیغ علیه دین می‌پرداختند و کسی متعرض آنان نمی‌شد.

اگر یک روحانی و مدرس حوزه علمیه که دارای سوابق خدمت و قضاوت در محاکم قضایی جمهوری اسلامی است، آزادی ابراز عقیده در مسائل نظری مربوط به فروع دین را نداشته و ایمن از تعرض و تهدید و تنبیه نباشد، چه حقی برای سایر شهروندان که فاقد چنین موقعیت‌هایی هستند باقی می‌ماند؟ پیروان کتابی که آورنده‌اش را به "فاصبر علی ما یقولون" فرمان می‌دهد و علاوه بر تحمل مشرکان، نظریاتشان را منصفانه در قرآن نقل کرده و مرود بحث و تحلیل قرار داده، چه باک اگر قولهای گوناگون شنیده شود و از بهترین آنها تبعیت گردد؟

آیا اگر از خداوند کریمی که به دشمن خود نیز نظر رحمت دارد، چهره‌ای که حتی با دوستان قهر و غضب دارد و آنها را محروم از مهر و محبت می‌کند ترسیم کنیم، منطقی است؟

جناب آقای رئیس جمهور، ما امضاکنندگان زیر از جنابعالی بر اساس میثاقی که با ملت بسته‌اید و پیمانی که با پروردگار دارید انتظار داریم که با استفاده از اختیارات و امکانات قانونی خود این تجاوز آشکار و غیرقانونی به حقوق ملت را که حلقه‌ای از زنجیر زجرآور زورگوییهای نیروهای کم ظرفیت پس از پدیده پیام‌آفرین دوم خرداد ۷۶ است، دفع کنید. زیرا علاوه بر تکلیف دینی و اخلاقی، به مصلحت نظام در داخل و خارج کشور نیست که با وجود پیام بلندنظرانه جنابعالی در کنفرانس وحدت اسلامی، روحانی مستقل و آزاده‌ای در تنگنای زندان اسیر باشد و هیچ خبری درباره او به مردم ایران و جهان داده نشود. با تشکر قبلی از توجه و اقدام عاجلی که مبذول خواهید فرمود.

تهران

۴ مردادماه ۱۳۷۷

خسرو آذربایجانی- حمید آصفی- عنایت الله اتحاد- مهندس ابوالفضل بازرگان- مهندس عبدالعلی بازرگان-
پروین بختیارنژاد- محمد بسته‌نگار- مهندس محمد بهزادی- صفا بیطرف- عباس پوراظهري- دکتر حبیب‌الله پیمان-
دکتر غلامعباس توسلی- مهندس محمد توسلی- مصطفی تنها- مهندس مجید تولائی- درخشنده تیموریان- دکتر
سیدمحمد مهدی جعفری- ابوالفضل حکیمی- عبدالکریم حکیمی- رسول دادمهر- دکتر حبیب‌الله داوران- حسین درویش-
عبدالله رادنیا- تقی رحمانی- احد رضایی- صدیقه روستائی- دکتر رضا رئیس‌طوسی- دکتر حسین رفیعی- نسیرین
ستوده- دکتر یدالله سبحانی- مهندس عزت‌الله سبحانی- حسین شاه‌حسینی- مهندس هاشم صباغیان- سیداحمدصدرحاج
سیدجوادی- مهندس کیوان صمیمی- اعظم طالقانی- مهندس اکبر طاهری- علی طهماسبی- محمدجعفر عمادی- رضا
علیجانی- دکتر سیدعلی اصغر غروی- دکتر غفار فرزندی- دکتر حسن فریداعلم- دکتر نظام‌الدین قهاری- مرتضی
کاظمیان- فاطمه گوارائی- مسعود لدنی- مهندس محسن محققی- محمد محمدی اردهالی- حسین مدنی- سعید مدنی-
دکتر مشاءالله مدیحی- مینو مرتاضی- مصطفی مسکین- مهندس رضا مسموعی- مهندس علی‌اکبر معین‌فر- دکتر محمد
ملکی- هرمز ممیزی- مهندس لطف‌الله میثمی- وحید میرزاده- خسرو منصوریان- مهندس اسماعیل ناطقی- مهدی
ناطقی- مهندس محمود نعیم‌پور- محمود نکوروح- مهندس سید حمید نوحی- دکتر هادی هادی‌زاده- دکتر ابراهیم
یزدی- حسن یوسفی اشکوری.